

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра історії, археології, інформаційної
та архівної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Україна: текст і контекст
Викладач (-і)	Людмила ГЛЄБОВА, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи; Ганна БОНДАРЕНКО, старший викладач кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи
Контактний тел.	0500805924; 0665820032
Е-mail:	gleboval1980@gmail.com ; anankan.777@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна. Змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 3, годин – 90. Формат: очний (offline / facetoface) / дистанційний (online). Мова викладання: українська. Рік викладання – 2023 - 2024.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	

1. Мета і завдання дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни визначається історичною необхідністю формування у здобувачів вищої освіти системи знань з розуміння сутності сучасних національних та глобальних процесів, причин генерування загроз цивілізаційному розвитку, концептуальних засад буття українського континууму у контексті сучасного світового простору.

Завдання вивчення дисципліни:

- формування компетентностей, важливих для особистісного розвитку майбутніх фахівців, та забезпечення їхньої конкурентоспроможності на сучасному ринку праці;
- засвоєння студентами основних положень, категоріального апарату;
- розуміння ключових ідей концепції національної безпеки та сценаріїв цивілізаційного розвитку людства;
- визначення особливостей історичного розвитку та сутності глобальних проблем людства;
- розуміння сутності інформаційної та гібридної війни, особливостей формування

інформаційних стратегій держав світу.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- визначення категорій:
- антропологічний код національної культури, архетип, менталітет; цивілізаційна антропологія;
- глобалістика, геоглобалістика, глобалізація, глобалізм, глобальне моделювання, геопросторова організація глобальних проблем людства;
- наукові підходи до проблем вивчення функціонування національних систем;
- функціональне призначення мови як засобу інтерпретації феномену культури та відображення психологічного характеру окремого народу;
- особливості формування етнонаціональної просторовості;
- особливості формування лексико-семантичного поля та мовної моделі світу;
- сучасні інформаційні стратегії та концепцію національної безпеки;

вміти:

- аналізувати зміст понять «антропологічний код національної культури», «архетип», «менталітет»; «цивілізаційна антропологія»; «глобалістика», «геоглобалістика», «глобалізація», «глобалізм», «глобальне моделювання», «геопросторова організація глобальних проблем людства»;
- визначати особливості функціонування національних систем в умовах постмодерного дискурсу;
- пояснювати закономірності функціонування національної мовної моделі світу в сучасних умовах ведення інформаційної та гібридної війни.

набути соціальних навичок(soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно презентувати ділову кореспонденцію;
- взаємодіяти в соціокультурному середовищі.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1. Україна як нова історична реальність.

Тема 2. Сучасні суспільства у світлі системно-цивілізаційної методології.

Тема 3. Сучасні антропологічні теорії.

Тема 4. Теорія етносу.

Тема 5. Мова і моделювання соціальної взаємодії.

Тема 6. Мова як інструмент соціальної влади.

Тема 7. Етнонаціональна просторовість.

Змістовий модуль 2

Тема 8. Національна самосвідомість. Цінності національної самосвідомості в умовах трансформації суспільства.

Тема 9. Етнічна символіка і символічна природна етнічності. Концепції Дж. Амстронга, Е. Сміта, Е. Хобсбаума.

Тема 10. Етнічна конфліктологія. Міжетнічні конфлікти.

Тема 11. Агресивна поведінка. Інстинктивний антагонізм, культурний та матеріальний стимули агресивної поведінки.

Тема 12. Інформаційні стратегії та формування іміджу державних утворень.

Тема 13. Концепція національної безпеки в епоху глобальних трансформацій.

Тема 14. Українська ментальність у контексті постмодерного дискурсу.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за освітньою діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних та практичних заняттях а також виконання індивідуальних завдань за стобальною, дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

1. Антропологічний код української культури і цивілізації (у двох книгах). О. О. Рафальський (керівник авторського колективу), Я. С. Калакура, В. П. Коцур, М. Ф. Юрій (науковий редактор). Київ : ППІЕнД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2020. Книга 1. 432 с.; Книга 2. 536 с.
2. Глобальна економіка: підручник / за ред. Д. Антонюка, І. Бабець, А. Мокія. Запоріжжя: ФОП Мокшанов В.В., 2017. 612 с.
3. Глобальна та національна безпека : підручник / [В. І. Абрамов ... [та ін.] ; за загальною редакцією Г. П. Ситника ; Національна академія державного управління при Президентові України, Громадська організація «Академія національної безпеки». К. : НАДУ, 2016. 781 с.
4. Гуменюк О.Є. Психологія Я-концепції: Навчальний посібник . Тернопіль: Економічна думка, 2004. – 310 с.
5. Зміна цивілізаційної парадигми розвитку України: теоретико-методологічний аналіз. Київ : ППІЕнД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2019. 552 с.
6. Калакура Я.С., Рафальський О.О., Юрій М.Ю. Ментальний вимір української цивілізації / Я.С. Калакура. О.О. Рафальський, М.Ю. Юрій Київ: Генеза, 2017. 560 с.
7. Книш М. М., Котик Л. І. Глобальні проблеми людства: навч. посібник. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. 330 с.

8. Кононенко О. Ю. Актуальні проблеми сталого розвитку: навчально-методичний посібник. К. : ДП «Прінт сервіс», 2016. 109 с.
9. Леві-Строс К. Структурна антропологія. Київ: Основи, 1997. 317 с.
10. Луняк Є. Минувшина України в романтичних історіях [Текст] / Євген Луняк. К. : Книга, 2011. 708 с.
11. Міжнародне безпекове середовище: виклики і загрози національній безпеці України / Б. О. Парахонський, Г. М. Яворська, О. О. Резнікова ; за ред. К. А. Кононенка. К. : НІСД, 2013. 56 с.
12. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги: Пер. з англ. У 2-х т. К.: Основи , 1994. Т.1. 444 с.; Т.2. К.: Основи, 1994. 494 с.
13. Фурман А. Психокультура української ментальності (монографія)
14. Червінський В.І. Історія України. Джерельний літопис [Текст] / В. І. Червінський, М. І. Обушний. 3-тє вид., перероб. й допов. Київ : Україна, 2016. 895 с. : карти, табл., фот.